

POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

URZĄD
PATENTOWY
PRL

OPIS PATENTOWY

62 268

Patent dodatkowy
do patentu _____

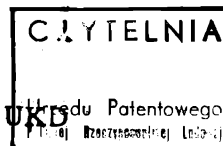
Zgłoszono: 22.I.1968 (P 124 806)

Pierwszeństwo: _____

Opublikowano: 5.III.1971

Kl. 68 d, 19

MKP E 05 f, 5/14

Twórca wynalazku: Stanisław Kajszczyk

Właściciel patentu: Biuro Studiów i Projektów Konstrukcji Stalowych
„Mostostal”, Warszawa (Polska)

Ustalacz do skrzydeł okiennych i drzwiowych

1

Przedmiotem wynalazku jest ustalacz do skrzydeł okiennych i drzwiowych utrzymujący otwarte skrzydła okienne lub drzwiowe w dowolnym żądanym położeniu.

Znane są dotychczas ustalacze skrzydeł okiennych lub drzwiowych, które są zamocowane na zewnątrz ramy i zawierają dźwignię wyciętą na kształt grzebienia zamocowaną obrotowo do ościeżnicy oraz bolec znajdujący się na ramie okiennej. Przy konieczności ustalenia ramy w żądanym położeniu obraca się dźwignię z wycięciami tak, by w jedno z wycięć wszedł bolec znajdujący się na ramie okiennej.

Znane są również ustalacze, które zawierają pręt metalowy zamocowany obrotowo do ościeżnicy, przechodzący przez otwory w dwóch zamocowanych do ramy okiennej płytkach. Płytki te są rozpięte sprężyną i są zaopatrzone w zaciskacz pozwalający na ustawienie ich pod dowolnym kątem do siebie.

Ustalenie okna po jego ustawieniu w żądanym położeniu dokonuje się poprzez zwolnienie zacisku utrzymującego w czasie otwierania okna płytki równoległe do siebie. W wyniku tego płytki ustawiają się pod określonym kątem, a luźno dotychczas przechodzący przez otwory w płytkach okrągły pręt, umocowany do ościeżnicy, opiera się o krawędzie otworów — co powoduje jego unieruchomienie.

Wszystkie ustalacze tego typu są umieszczone na zewnątrz ramy okiennej — na skutek czego, ze

2

względów estetycznych — są one na ogół niewielkie i niezbyt mocne. Krótka i słaba dźwignia w postaci pręta lub grzebienia umocowanego do ościeżnicy i znajdujący się bardzo blisko zawiasów (w rzucie poziomym) punkt jej obrotu, tworzący małe ramie obrotu (tak zwany „mimośród”), są składnikami momentu obrotowego, którym to urządzenie równoważy na ogół dość duży moment, powstający na skutek działania wiatru na dużą powierzchnię okna.

Stanowi to zasadniczą przyczynę częstego psucia się, łamania i niszczenia ustalacza. Niezależnie od powyższych niedogodności stosowane dotychczas ustalacze są niewygodne w użyciu, gdyż wymagają po otwarciu okna, regulowania położenia ramy okiennej jedną ręką, przy jednoczesnym manipulowaniu drugą ręką przy ustalaczu.

Celem wynalazku jest usunięcie tych niedogodności i skonstruowanie, łatwego w wykorzystaniu urządzenia, pozwalającego na ustalenie okna lub drzwi bez wysiłku w każdym żądanym położeniu, które może być w razie potrzeby ukryte w ramie okiennej lub drzwiowej; jest trwałe i nie ulega szybkiemu zniszczeniu.

Cel ten osiągnięto konstruując ustalacz według wynalazku zawierający elementy hamujące typu rurka w rurce, istota którego polega na tym, że w poziomej rurce przytwierdzonej do ramy okiennej i umieszczonej przesuwnie w szerszej rurce umocowanej obrotowo do ościeżnicy, jest usytuowany

pręt, którego jeden koniec jest połączony ze stożkiem częściowo wystającym z węższej rurki, a drugi koniec jest umocowany przesuwnie i obrotowo na sworzniu znajdującym się na dźwignie uruchamiającej ustalacz, przy czym ta dźwignia jest osadzona obrotowo na innym sworzniu umocowanym do ramy okiennej.

Tak skonstruowany ustalacz zapewnia szybkie, łatwe i mocne ustalenie okna w dowolnym położeniu, na skutek tego, że posiada znacznie większą i silniejszą dźwignię oraz dłuższe ramię obrotu (tak zwany „mimośród”) jest silny, trwały i znacznie wytrzymalszy od dotychczas stosowanych ustalaczy.

Jest przystosowany do umieszczenia wewnątrz metalowej ramy okiennej, zwłaszcza aluminiowej, które obecnie są coraz częściej stosowane w budownictwie.

W tej wersji pozwala na osiągnięcie szczególnie dobrych wyników.

Przedmiot wynalazku jest przedstawiony na przykładzie wykonania na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia widok aksonometryczny skrzydła okiennego w położeniu otwartym, a fig. 2 — przekrój pionowy przez ramę okienną, zawierającą wewnątrz ustalacz.

W poziomej dolnej części ramy okiennej jest umieszczona rurka stalowa 2, przymocowana obrotowo na jednym końcu za pomocą sworznia 3 do pionowej części ościeżnicy 4.

W rurce stalowej 2 umieszczona jest rurka stalowa 5 o mniejszej średnicy przymocowana do ramy okiennej 1.

W rurce 5 jest usytuowany luźno pręt 7, na którego jednym końcu, od strony trzpienia 3, jest umocowany za pomocą śruby stożek 6, częściowo wystający z rurki 5.

Drugi koniec pręta 7 jest umocowany przesuwnie i obrotowo na sworzniu 13, umieszczonym na

krótszym ramieniu dźwigniki 12, która służy do ustalania okna w żądanym położeniu.

Do wewnętrznej ścianki 8 ramy okiennej 1 jest umocowany za pomocą śruby 9 płaskownik 10 z podstawą sworznia 11, na którym jest osadzona obrotowo dźwignia 12.

Otwieranie skrzydła okiennego powoduje swobodne wysuwanie się rurki 5 z rurki 2. W razie potrzeby ustalenia okna w dowolnym położeniu odchyła się dźwignię 12 od pionu, naciskając na jej górny koniec w kierunku do wewnątrz ramy okiennej. Powoduje to częściowe wyciągnięcie pręta 7 z rurki 5 i wciśnięcie stożka 6 w rurkę 5, rozprężenie rurki 5 i dociśnięcie jej końcowego odcinka do ścianek wewnętrznych rurki 2.

Tarcie rurek powoduje ustalenie ich wzajemnego położenia, a co za tym idzie ustalenie (unieruchomienie) skrzydła okiennego 1 w określonym położeniu. Z kolei naciśnięcie dolnego końca dźwigniki 12 i doprowadzenie jej do pionu powoduje wypchnięcie stożka 6 z rurki 5 i powrót jego na swoje miejsce.

W wyniku tego ustaje docisk rurki 5 do rurki 2, może ona ponownie swobodnie poruszać się w rurce 2, a wraz z nią jest umożliwiony swobodny obrót ramy okiennej 1.

Zastrzeżenie patentowe

Ustalacz do skrzydeł okiennych i drzwiowych, zawierający elementy hamujące typu rurka w rurce, **znamienny tym**, że w poziomej rurce (5) przytwierdzonej do ramy okiennej (1) i umieszczonej przesuwnie w rurce (2) zamocowanej obrotowo do ościeżnicy (4) jest usytuowany przesuwnie pręt (7), którego jeden koniec jest połączony ze stożkiem (6) częściowo wystającym z rurki (5), a drugi koniec jest zamocowany przesuwnie i obrotowo na sworzniu (13) dźwigni (12), przy czym dźwignia (12) jest osadzona obrotowo na sworzniu (11) zamocowanym do ramy okiennej (1).

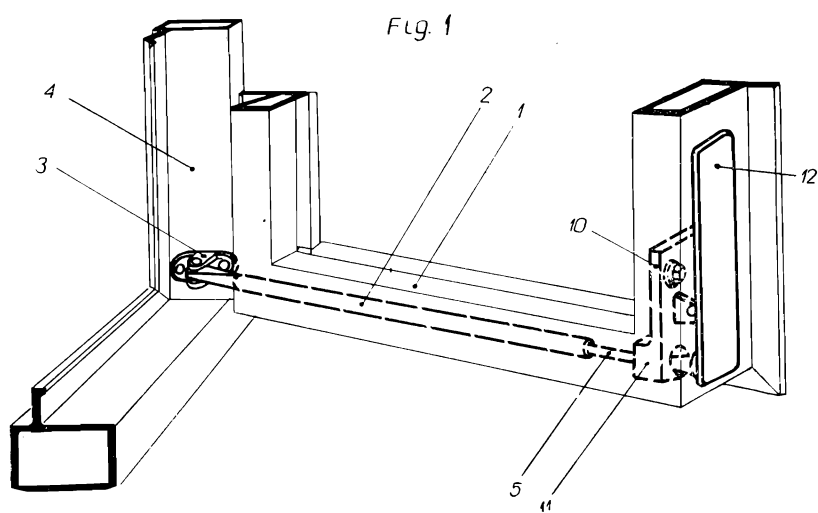

Fig. 2

